

مردم منتظر گوشت ۲ میلیون تومانی باشند؟ آقای نوری! تصمیمات شما، بازار را به هم ریخت

سرویس اقتصادی – حدود یک ماه پیش بود که وزیر جهاد کشاورزی اعلام کرد که قصد دارد میزان واردات گوشت را کاهش داده و مسیر خودکفایی در تولید گوشت را پی بگیرد. این درحالی است که نه تنها خودکفایی محقق نشد بلکه قیمت گوشت روز به روز گران تر شد و عملا از سفره خانوارها رخت بر بست. نرخ هر کیلو گرم گوشت در قصابی ها نزدیک یک میلیون تومان شده است؛ درحالی که تا چند ماه گذشته با ۵۰۰ هزار تومان خانواده‌ها می توانستند یک کیلو گوشت خریداری کنند. اما امروز با همین مبلغ تنها به نیم کیلو گوشت می‌رسد و مشخص نیست درماه‌های آینده این میزان کمتر و کمتر شود.

اواخر تیرماه امسال بود که وزیر جهاد کشاورزی اعلام کرد که به دنبال کاهش واردات گوشت قرمز و رساندن کشور به خودکفایی دراین زمینه است که همان موقع تابناک مطرح کرد که زمزمه های گرانی گوشت باتوجه به کاهش ارز ترجیحی تخصیص داده شده به واردات گوشت مطرح است و قرار است از ماه های آینده فشار بیشتری برای خرید گوشت قرمز به سبد هزینه های خانوارها تحمیل شود که این پیش بینی پس از یک ماه و نیم و در اواسط شهریور ماه در بازار خود را نشان داد و قیمت گوشت را باتوجه به سیاست های نادرست وزارت جهاد کشاورزی افزایش کرد.

تصمیم گیری نادرست وزیر جهاد کشاورزی برای کاهش ۲۰۰ هزار تنی واردات و خودکفایی کشور در تولید گوشت قرمز، هم سیگنال گرانی را به بازار مخابره کرد و هم فعالان این بازار به درستی می دانستند که خودکفایی در تولید گوشت قرمز با وضعیت خشکسالی کشور و عدم حمایت از دامداران صر فاروایی بیش نیست و باید خود را برای روزهای سخت آماده کنند.

دام ها علوفه مناسب برای خوردن ندارند

علی اصغر ملکی، رئیس اتحادیه گوشت گوسفندی درخصوص چرابی گوشت قرمز در بازار گفت:مهم ترین علت گرانی گوشت به گرانی نهاده‌های دامی بازمی گردد که قیمت آن چند برابر شده و تهیه آن با این قیمت‌های سرسام آور برای دامدار مشکل ساز شده است. همچنین مشکل خشکسالی و نبود مراتع هم به گرانی نهاده‌ها دامن زده است و دام علوفه مناسبی برای خوردن ندارد. وی افزود: گذشته از نبود علوفه مناسب برای دام، هزینه حمل و نقل، افزایش هزینه دستمزد گرگان کار باخروج اتباع از کشور و همچنین بالا رفتن هزینه نگهداری دام، قیمت تمام شده را برای دامدار به طور بی سابقه‌ای افزایش داده است.

دیو خوردن خوراک دام برای گران ترشود

این مقام مسئول در خصوص قیمت خوراک دام و مقایسه آن با ماه‌های گذشته بیان کرد: قیمت خوراک دام به طور نجومی گران شده است؛ به طوری که قیمت جو در بازار آزاد به کیلویی ۲۲ تا ۲۳ هزار تومان رسیده است؛ درحالی که تا چند ماه پیش ۱۶ هزار تومان بود همچنین قیمت گاه به ۷ هزار تومان رسیده است که تا ماه‌های گذشته ۴ تا ۵ هزار تومان بود که البته برخی‌ها عمدا خوراک دام را نمی‌فروشد و آن را دیو کرده تا گران تر به فروش برسانند.

دام ها زودتر از موعد کشتار می شوند!

رئیس صنف تهیه و توزیع گوشت گوسفندی به عدم تخصیص ارز از سوی دولت اشاره کرد و اظهار داشت: وضعیت به گونه‌ای شده است که تولیدکنندگان نمی‌توانند از پس تهیه نهاده‌ها در بازار آزاد بر بیایند و آن را با قیمت گران بخرند به همین دلیل مجبور می‌شوند تا دام‌ها را در وزن‌های پایین راهی کشتار گاه کنند.

واردات از کتیا و پاکستان؟

ملکی راهکار خروج از این وضعیت را در توسعه واردات دانست و بیان کرد: میزان واردات باید توسعه‌یابد تا میزان ذخایر استراتژیک غذایی بالا رود؛ چراکه تا حدی نیست که بتواند بازار را تامین کرده و به ثبات برساند. البته وعده‌هایی داده شده که گویا قرار است از کتیا و پاکستان واردات گوشت انجام شود تا بازار را در ۶ ماهه دوم سال پوشش دهد.

رئیس اتحادیه گوشت گوسفندی در مورد میزان قیمت‌ها در بازار گفت: تخصیص ندادن ارز و حذف ارز دولتی به گوشت قرمز برای واردات که درماه‌های گذشته انجام شد و همین مساله بازار را برای تامین دچار مشکل کرد.

پرشدگی ۱۹ سد به کمتر از ۱۵ در صد رسید؛ ۵ سد خشک شد

سرویس اقتصادی – وضعیت سدهای مهم و بزرگ کشور در هفته های پایانی سال آبی جاری نشان از آن دارد که ۱۹ سد با پرشدگی کمتر از ۱۵ درصد انتظار ورود به سال آبی جدید را می‌کشند.

به سال آبی جاری در حالی در هفته های پایانی قرار گرفته که وضعیت منابع آبی آن اصلا مطلوب ارزیابی نمی‌شود به طوری که بر اساس تازه ترین آمار شرکت مدیریت منابع آب ایران از ابتدای این سال آبی یعنی مهر ۱۴۰۳ تا ۱۵ شهریورماه از مجموع سدهای بزرگ کشور ۱۹ سد شامل سدهای لار در استان تهران با ۳درصد پرشدگی، سدهای لیتیان و ماملو با ۱۴ درصد پرشدگی و سدهای دوستی و طرق در استان خراسان رضوی هر کدام با ۵درصد پرشدگی دچار خشکسالی شده‌اند. همچنین سدهای پازنه در خرد در حوضه آبریز قمرود که ۸درصد پر شدگی و سد بوکان در آذربایجان غربی با ۱۴ درصد پرشدگی دارد؛ سدهای استقلال، سرنی به ترتیب ۳درصد و ۱۲ درصد پرشدگی دارند.

سدهای که ذخیره آنها صفر شد

علاوه بر این، سدهای سفیدرود گیلان ۳درصد پرشدگی دارد، سد تهم زنگان ۹ درصد پرشدگی دارد، سد تنگویی سیرجان با ۷درصد و سد نسا کرمان هم با ۷درصد پرشدگی در شرایط آبی بغرنجی به سر می‌برند.

سدهای شمشگیر، گلستان و بوستان در استان گلستان و سد رودبال داراب فارس و سد شمیل و نیان در استان هرمزگان به صفر درصد رسیده‌اند و چاه نیمه های سیستان و بلوچستان هم ۱۳ درصد پرشدگی دارند.

سد نهرین در خراسان جنوبی هم ۱۲ درصد پرشدگی دارد، سدهای ساوه با ۷درصد پرشدگی و سد کمال صالح هم با ۱۵ درصد پرشدگی آخرین روزهای سال آبی جاری را سپری می‌کنند.

کاهش ۴۲ درصدی ورودی آب به سدهای کشور

در مجموع از ابتدای سال آبی جاری تا یازدهم شهریور ۲۴ میلیارد و ۳۳۰ میلیون متر مکعب آب وارد سدهای کشور شده است که در مقایسه با ۴۱ میلیارد و ۸۳۰ میلیون متر مکعب ورودی سال گذشته ۴۲ درصد کاهش یافته است.

اقتصادی

پاسخ دیوان به جدال بانک مرکزی و بورس؛

سکه و شمش، کالا است یا ابزار پولی؟

■ آغاز طرح جدید بانک مرکزی برای پیش‌فروش و امکان بازخرید یک میلیون سکه، بار دیگر آتش اختلافات این نهاد با بازار سرمایه -یا به عبارتی بورس کالا- را شعله‌ور کرده است.

بانک مرکزی در دفاعیه خود تاکید کرده است که نهادهی حاکمیتی و متولی بازار پول و اعتبار بوده و تابع قوانین خاص حاکم بر خویش (همچون قانون پولی و بانکی، قانون عملیات بانکی بدون ربا، قانون تنظیم بازار غیر متشکل پولی) است و بررسی رفتار آن با قوانین بازار سرمایه ناصواب و دارای نتایج غیر قابل جبران است.

این بانک توضیح داده که در تحلیل مقررات ناظر بر فعالیت‌های بانک مرکزی، باید به یکپارچگی

بازار پول و همبستگی نهادهای پولی و اعتباری با اقدام با قوانین ناظر بر بازار سرمایه مغایرت دارد. جهرمی در این نامه استدلال می‌کند که طبق قانون، هر گونه «عرضه عمومی اوراق بهادار» و معاون حقوقی رئیس جمهور نمایان است.

او در این نامه با اشاره به طرح جدید «انتشار گواهی سکه بانک مرکزی»، تاکید کرده بود که این اقدام با قوانین ناظر بر بازار سرمایه مغایرت دارد. انتشار اوراقی کند که ماهیت اوراق بهادار دارند.

آنتور که پیداست، این نامه نشان‌دهنده عمق شکاف حقوقی و فلسفی بین این ۲ نهاد است.

اما اوج این تقابل، در شکایتی حقوقی به دیوان عدالت اداری تبلور یافته که هدف آن ابطال

مصوبات تأسیس مرکز مبادله بود. حال، برای اولین بار جزئیات کامل این پرونده را بررسی می‌کنیم. **شکایتی که به دیوان رفت؛ تشریح اتهامات علیه بانک مرکزی**

یک شاکی حقیقی با استناد به مجموعه‌ای از قوانین، داده‌واستی را علیه بانک مرکزی و شورای پول و اعتبار به دیوان عدالت اداری تقدیم کرد و خواستار ابطال مصوبات تأسیس «مرکز مبادله ارز و طلای ایران» شد. کارشناسان بازار سرمایه است، بر چند محور اصلی به شرح زیر استوار بود.

خروج از حدود اختیارات شاکی معتقد بود شورای پول و اعتبار یک نهاد «سیاست‌گذار» است، نه «اجرایی» و تأسیس یک شرکت و یک مرکز معاملاتی، اقدامی اجرایی و خارج از صلاحیت این شورااست.

نقض صریح قوانین بازار سرمایه و تشکیل یک شکل خودانتظام

عنوان «خودانتظام» یک اصطلاح تخصصی در قانون بازار اوراق بهادار است و صدور، تعلیق و لغو مجوز تأسیس شکل‌های خود انتظام حسب مورد در صلاحیت ششورای عالی بورس و اوراق بهادار یا سازمان بورس است.

ابزارهای مالی و اوراق بهادار

معامله ابزارهای مالی مبتنی بر ارز و طلا و همچنین عرضه عمومی اوراق، طبق قانون بازار اوراق بهادار، باید تحت نظارت سازمان بورس باشد.

بازارگردانی

این فعالیت نیز نیازمند اخذ مجوز از سازمان بورس است، در حالی که مصوبه به‌ بانک‌ها و صرافی‌ها اجازه بازارگردانی داده است.

ایجاد بازار موازی و تضییع حقوق سهام‌داران

«بورس کالای موازی» ایجاد کرده که با انتقال معاملات از بورس کالا، به حدود ۱۰ هزار سهام‌دار آن شرکت ضرر و زیان وارد می‌کند.

بستر فساد و قیمت‌گذاری دستوری

این اقدام به جای تکیه بر مکانیزم شفاف عرضه و تقاضا، راه را برای قیمت‌گذاری دستوری و توزیع رانت توسط بانک مرکزی باز می‌کند.

دفاعیه بانک مرکزی؛ ما در زمین خود بازی می‌کنیم

در مقابل این ادعاها، بانک مرکزی دفاعیه‌ای حقوقی ارائه کرده است که بر تفکیک کامل حوزه بازار پول از بازار سرمایه تأکید داشته و بعضی از جزئیات آن به شرح زیر است.

قوانین حاکم متفاوت است

بانک مرکزی اعلام کرد که تابع «قانون پولی و بانکی» است و نباید فعالیت‌های آن را با قوانین «بازار سرمایه» سنجید.

هدف قانون‌گذار تفکیک این دو حوزه بوده است و در ماده ۴ قانون تنظیم بازار غیر متشکل پولی،

مقرر گردیده است: «به منظور نظارت کامل بانک مرکزی بر بازار متشکل و غیر متشکل پولی و تفکیک

بازار پول و سرمایه، ریاست شورای بورس بر عهده وزیر امور اقتصاد و دارایی است». بنابراین به

صرف مشابهت در الفاظ و ابزارها، نمی‌توان احکام یکسانی بر این دو حوزه حمل نمود.

برنامه وزارت اقتصاد چیست؟

توافق ایران و چین زیر سایه چالش بانکی

سرویس اقتصادی – وزارت امور اقتصادی و دارایی با وجود تعریف «تسهیل زیرساخت‌های مالی و بانکی» به‌عنوان محور اصلی توافق ۲۵ ساله ایران و چین، هنوز موفق به ایجاد بانک مشترک و پیمان پولی ریال-یوان نشده است.

توافق جامع همکاری ۲۵ ساله ایران و چین در سال ۱۳۹۹ با هدف گسترش همکاری‌های اقتصادی، سرمایه‌گذاری، مالی و زیرساختی میان دو کشور امضا شد. یکی از ارکان این توافق، «تسهیل زیرساخت‌های مالی و بانکی» است که بر سه اقدام کلیدی تمرکز دارد: طراحی سازوکارهای تبادل مالی بدون وابستگی به دلار و یورو، حمایت از ایجاد بانک مشترک و شعب بانکی متقابل، و ایجاد ضمانت‌های مالی برای سرمایه‌گذاران.

با این حال، بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد که این محور با چالش‌های جدی روبه‌روست؛ زیرا سازوکارهای بانکی مستقل از شبکه مالی غربی هنوز به مرحله اجرا نرسیده و تجارت دو کشور همچنان از مسیرهای واسطه‌ای انجام می‌شود.

تسهیل زیرساخت‌های مالی و بانکی

برنامه وزارت امور اقتصادی و دارایی در این حوزه شامل: طراحی و اجرای الگوهای پرداخت بر پایه ارز ملی (ریال و یوان) با هدف کاهش وابستگی به ارزهای جهان‌روا، ایجاد بانک‌های مشترک و تأسیس شعب بانکی متقابل برای پشتیبانی مالی از پروژه‌های مشترک و صدور ضمانت‌های مالی و بیمه‌نامه سرمایه‌گذاری به‌منظور جلب اطمینان سرمایه‌گذاران دو طرف می‌شود که این اقدامات، در صورت اجرا، می‌توانند هزینه‌های مبادلات را کاهش داده، سرعت تسویه حساب‌ها را بالا ببرند و ریسک ناشی از تحریم‌های ارزی را به حداقل برسانند.

چرا بانک مشترک ایران-چین شکل نگرفته است؟

برای پاسخ به این سوال باید ۴ مورد را مورد ارزیابی قرار داد، ۱) ریسک تحریم‌های ثانویه آمریکا؛ یک به دلیل حضور گسترده اقتصادی در بازارهای غربی، نسبت به ایجاد نهادی که به‌صورت رسمی با ایران کار کند، احتیاط می‌کنند. این ریسک حتی در قالب تأسیس یک بانک کوچک نیز متنی نمی‌شود. ۲) اختلاف استانداردهای نظارتی و فنی؛ چین بر پایه مقررات «بازل» و گزارش‌دهی مالی بین‌المللی عمل می‌کند، در حالی که نظام بانکی ایران به‌دلیل شرایط تحریمی و تفاوت‌های حقوقی، سازگاری کامل با این استانداردها ندارد ۳) نبود توافق فنی بر سامانه پرداخت مشترک؛ برخلاف روسیه که با استفاده از سامانه SPFS امکان تسویه مستقیم روبل-ریال را فراهم کرد، ایران و چین هنوز سازوکار مشخصی برای استفاده از CIPS با یک سیستم بومی مشترک ایجاد نکرده‌اند. ۴) حساسیت‌های سیاسی؛ چین سعی می‌کند تنش بانکی با آمریکا را به حداقل برساند و ایجاد بانک مشترک با ایران ممکن است پیام سیاسی منفی به واشنگتن مخابره کند.

چراپی نبود پیمان پولی دو جانبه ایران-چین

با وجود روابط گسترده تجاری، بخش عمده تراکنش‌های ایران و چین از طریق ارزهای واسطه‌ای صورت می‌گیرد. کارشناسان می‌گویند پکن هنوز تمایلی ندارد استفاده گسترده از یوان را به کشورهایی با ریسک بالای تحریمی گسترش دهد. این در حالی است که در پیمان ایران-روسیه، هم انگیزه سیاسی و هم زیرساخت فنی لازم وجود داشت.

مجلس به تجربه ایران-روسیه

همسویی در مقابله با تحریم‌ها؛ روسیه پس از تحریم‌های ۲۰۱۴ و تشدید آنها در ۲۰۲۲، قطع وابستگی به دلار را به‌عنوان اولویت راهبردی تعریف کرد. زیرساخت پرداخت مستقل؛ استفاده از SPFS و اتصال آن به شبکه بانکی ایران، مسیر انتقال روبل-ریال را هموار کرد.

کمتر بودن هزینه سیاسی؛ حجم تجارت روسیه با ایران نسبت به غرب محدود بود، بنابراین پذیرش ریسک بانکی برای مسکو آسان‌تر بود. حمیدرضا موسوی، کارشناس سیاست‌گذاری مالی، در گفتگویی در این زمینه تصریح کرده است بدون اراده سیاسی مشخص از سوی چین و ایجاد یک نظام پرداخت مستقل، بانک مشترک روی کاغذ باقی می‌ماند. همکاری با روسیه موفق شد چون طرف مقابل هم به‌شدت زیر فشار تحریم بود.

او تأکید می‌کند بانک مشترک ایران و چین تنها زمانی ممکن است که چارچوب ضدتحریمی مشخص، مدل حقوقی پایدار و تضمین امنیت تراکنش برای هر دو طرف فراهم شود؛ این کار زمان‌بر است و نیازمند توافق در سطح عالی است.

محور «تسهیل زیرساخت‌های مالی و بانکی» نه‌تنها ستون فقرات اجرای توافق ۲۵ ساله ایران و چین است، بلکه موفقیت آن می‌تواند مبادلات اقتصادی دو کشور را از مسیرهای پرهزینه و پرریسک فعلی خارج کند. اما بدون عبور از موانع تحریمی، اختلاف استانداردها و تردیدهای راهبردی پکن، این محور همچنان در مرحله طراحی باقی خواهد ماند.

تجربه ایران و روسیه نشان می‌دهد که کلید موفقیت در این حوزه، ترکیب اراده سیاسی مشترک و زیرساخت فنی مستقل است.

فرار فولاد ایرانی از بورس به جیب همسایه‌ها!

سرویس اقتصادی – اختلاف نرخ ارز و قیمت‌گذاری دستوری باعث شده فولاد ایرانی به‌صورت غیررسمی و با کارت‌های بازرگانی یک‌بار مصرف به کشورهای همسایه قاچاق شود؛ کارشناسان هشدار می‌دهند ادامه این روند، صادرات رسمی فولاد را غیر اقتصادی می‌کند.

در شرایطی که صادرات غیر نفتی جزو اولویت‌های کشور به شمار می‌رود اختلاف نرخ ارز دولتی و آزاد و همچنین قیمت‌گذاری دستوری باعث شده، خروج غیررسمی محصولات فولادی ایران با کارت‌های بازرگانی یک‌بار مصرف افزایش یابد و این محصولات که در بورس کالا عرضه می‌شود، راهی کشورهای همسایه شود.

پیش‌بینی کارشناسان این است که با تداوم این شرایط، کشورهای همسایه اقدام به اخذ عوارض برای محصولات فولادی ایران کنند و عملا صادرات رسمی فولادسازان ایرانی را هم غیر اقتصادی، متوقف و بی حاصل شود.

شعبه ۱: نوبنیاد ۳، مرکز فرید آرین، طبقه اول

شعبه ۲: صدف، مرکز فرید بساک، طبقه همکف

۰۹۰۲۲۹۲۲۰۹۹
۰۷۶۴۴۴۵۴۹۶۳